

Op te bergen
in de band van
21 april 2004

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn

gehouden op 24 maart 2004

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Vaststelling agenda	2
Verslag vergadering 18 februari 2004	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	2
Uitnodigingen	2
Provinciale agenda onderwijs en kennis- infrastructuur	2
Culturele gemeente van Drenthe; stand van zaken en vervolg	8
Multifunctionele dienstencentra	9
Inspreker mevrouw Toxopeus	9
Notitie Dorpshuizen	14
Concept-Actieprogramma jeugdzorg 2004	15
Subsidieverlening aan de Stichting Drentse	
Taal voor een lespakket voor basisscholen	16
Sluiting	18

STATENCOMMISSIE CULTUUR EN WELZIJN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 24 maart 2004 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

W.H. Kuiper (GroenLinks, voorzitter)
H. Beerda (PvdA)
A.H.J. Beumers (Drents Belang)
W.A.R. Boer (PvdA)
J.W.M. Engels (D66)
G.A.W. Fonk (VVD)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
E. Hemsteede (PvdA)
C.D. de Jong (fractie De Jong)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
mevrouw H. Kempe-Foekens (ChristenUnie)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuijzen (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
J. Pereboom (PvdA)
G. Roeles (VVD)
J.P. Sluiter (D66)
mevrouw G.H. Smith-Buits (GroenLinks)
A. Wendt (ChristenUnie)
H. Zomer (CDA)

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
J.H. Schaap (PvdA, gedeputeerde)
H.C.E. Boerland (VVD, lid Statencommissie BFE)
G. Wieringa (Drents Belang, lid Statencommissie BFE)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA, lid Statencommissie BFE)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering. Op zijn verzoek nemen de aanwezigen staande een minuut stilte in acht in verband met het overlijden van prinses Juliana.

2. Mededelingen

De VOORZITTER heet de nieuwe leden Boer en Beerda van harte welkom in de commissie. Hij deelt mee dat met ingang van de volgende commissievergadering de rondvraag in ere wordt hersteld en dat interne en procedurele agendapunten voortaan aan het einde van de vergadering aan de orde zullen worden gesteld.

3. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER zegt dat hij van de Drents Belang-fractie schriftelijk heeft vernomen dat zij moeite heeft met het plotseling op de agenda plaatsen van punt 11. De fractie heeft het desbetreffende stuk nog niet goed kunnen lezen. Bovendien vindt zij dat dit punt ten onrechte is opgevoerd tussen de agendapunten 10 en 12 die een vrij stevige samenhang kennen.

De heer BEUMERS wijst op de vaststelling door GS van het concept-actieprogramma op 17 februari jl. Deze informatie willen ze ook bespreken in hun fractie. Hij stelt voor om punt 11 van de agenda af te voeren en de agendapunten 10 en 12 te combineren.

Mevrouw PANNEKOEK meent dat er voldoende tijd is geweest om het concept-Actieprogramma jeugdzorg te bestuderen. Zij wijst er bovendien op dat in het duale stelsel ook de nodige ruimte is vrijgemaakt voor het bespreken van actuele ontwikkelingen.

De VOORZITTER stelt vast dat de overgrote meerderheid van de commissie niet instemt met het voorstel van de heer Beumers om punt 11 van de agenda af te voeren. Ook stelt hij vast dat de commissie ermee instemt om agendapunt 12 direct na agendapunt 10 te behandelen en daarna het door de VVD-fractie geagendeerde punt 11 te bespreken.

De agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

4. Verslag van de vergadering van 18 februari 2004

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De heer Beumers merkt op de brief van Drents Belang over het centrum van Coevorden, de Markt op de agenda geplaatst te willen zien. De voorzitter geeft aan dat dit kan aan de hand van de lijst met ingekomen stukken, ruim voorafgaande aan de vergadering mits voorzien van een gemotiveerde onderbouwing.

6. IPO-aangelegenheden

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen en het maken van opmerkingen over IPO-aangelegenheden wordt geen gebruikgemaakt.

7. Uitnodigingen

Uitnodiging voor een werkbezoek aan I2D te Assen op 11 mei 2004 om 19.30 uur.

De VOORZITTER stelt vast dat alle fracties vertegenwoordigd zullen zijn.

8. Statenstuk 2004-120 Provinciale agenda onderwijs en kennisinfrastructuur

De VOORZITTER heet de leden van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, te weten de heren Boerland en Wieringa en mevrouw De Vries, van harte welkom.

De heer BEERDA merkt op dat het college werk en kansen op werk terecht hoog in het vaandel heeft staan. De notitie draagt heldere oplossingen aan voor de problemen die Drenthe kent op het gebied van onderwijs en kennisinfrastructuur. Waar mogelijk kiest de provincie voor een actieve rol op de arbeidsmarkt. Het ambitieniveau van de notitie is hoog en er wordt zelfs gesproken van Drents bravoure. Hij zal het college daaraan houden en hij rekent op een creatieve aanpak van eenieder om de ketenaanpak vorm en inhoud te geven.

Jammer genoeg is de notitie over de arbeidsmarkt er nog niet. De vraagkant is immers een comple-

mentair deel van de notitie die nu voorligt. De vraag naar werk moet gestimuleerd worden en tegelijkertijd moet het aanbod zo goed mogelijk aansluiten op de vraag. De rol die werkgevers kunnen spelen aan de vraagkant komt vooralsnog nog onvoldoende aan bod, maar spreker heeft begrepen dat daarin in de loop van dit jaar verandering komt.

Uitgangspunt van de notitie is terecht: waar het goed gaat, wordt niets gewijzigd en waar het minder goed gaat, worden verbeteringen nagestreefd. Dat uitgangspunt kan hij volledig onderschrijven. Hij mist enigszins de relatie tussen deze notitie en het onlangs verschenen Sociaal rapport. De PvdA-fractie zal zich er in ieder geval voor blijven beijveren om onderwerpen uit dat rapport op de politieke agenda te krijgen.

Het is moeilijk om te beoordelen of het bedrag van € 800.000,-- toereikend is. Is het uitsluitend procesgeld of gaat er ook een aanzienlijk deel zitten in de bureaucratie? Spreker wil graag enige toelichting.

Kan de expertmeeting niet een meer structureel karakter krijgen, bijvoorbeeld in de vorm van een platform, waarbij onderwijsorganisaties, overheden en werkgevers een rol gaan spelen? Zijn er mogelijkheden om extra geld vrij te maken?

De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is niet een eenzijdige vraag- en aanbodkwestie.

Ook de keuze van studenten zelf is van belang. Zij zullen zich niet alleen maar laten leiden door wat er op de arbeidsmarkt gebeurt. Dat zou spreker althans een slechte zaak vinden. Ook dat aspect is enigszins onderbelicht in de notitie. Wellicht dat de werkgevers op dit punt een grotere rol zouden moeten gaan spelen.

De effecten van het voorgestane ketenbeleid zouden gezien het hoge ambitieniveau al zichtbaar moeten zijn in het eerstkomende Sociaal rapport. Kan het college iets zeggen over de wijze waarop de voortgang en de resultaten worden gemeten? Welke voorwaarden worden aan de verstrekking van middelen verbonden? De commissie zou hierover met een zekere regelmaat moeten worden geïnformeerd.

Ten slotte zegt spreker onder verwijzing naar het motto van de PvdA dat de provincie aan de slag moet gaan en werk moet maken van werk!

Mevrouw KAAL kan zich in grote lijnen vinden in het betoog van de heer Beerda. Ook het CDA vindt goed onderwijs het begin van een goede

toekomst voor studenten maar ook voor Drenthe. Van groot belang is dat de diverse onderwijssoorten goed op elkaar aansluiten; hetzelfde geldt voor de opleidingen en de arbeidsmarkt.

Spreekster is erg blij met de notitie. Wel vraagt zij zich af of de midden- en kleinbedrijf-banen goed aansluiten op de praktijk. Zij heeft wat dit betreft de nodige twijfels uit het veld gehoord. Kan de provincie nog een rol spelen bij het onderwijs in bedrijven? Het is van belang dat er meer gebeurt op het gebied van scholing van personeel. Ten slotte vraagt ook spreekster aandacht voor het Sociaal rapport. Bij het inlopen van de achterstanden zal vooral moeten worden gekeken naar de basisscholen.

De heer BOERLAND vindt dat het college wel heel weinig woorden gebruikt als het spreekt over "Drents bravoure". Er is terecht gekozen voor een hoog ambitieniveau.

Wellicht liggen er meer kansen in de ketenaanpak dan het college schrijft. De kracht van de provincie ligt inderdaad met name in het impulsen geven aan samenhangende en vernieuwende initiatieven. Jammer genoeg wordt hieraan verder weinig aandacht besteed.

Het werken-leren-aspect (de beroepsbegeleidende leerweg) is in de notitie enigszins onderbelicht. Hier liggen echter grote kansen. Er is op dit punt nog steeds sprake van onvoldoende afstemming en samenwerking tussen de onderwijsinstellingen in Drenthe. De provincie kan hier een goede stimulerende taak hebben.

De notitie is nogal aanbodgericht. Misschien verdient het aanbeveling om eens te gaan nadenken over de vraagkant. Als er geen belangstelling is van leerlingen, ontstaan er problemen. Zo komt het voor dat Regionaal Opleidingencentrum-afdelingen moeten worden gesloten. Het lijkt spreker dat er het nodige te winnen is als het gaat om afstemming tussen hetgeen aanwezig is en waar de markt om vraagt. Misschien dat die ROC-afdelingen dan wel in stand kunnen worden gehouden.

Waarschijnlijk is er nog onvoldoende bekendheid met het fenomeen werken en leren in het vmbo. Ook hier valt nog het nodige te winnen. Hetzelfde geldt voor het fenomeen stageplaatsen. Als iedereen voor zichzelf blijft opereren, schiet ook dat niet echt op. In het mbo zijn er beroepspraktijkvormingsplaatsen en 19 kenniscentra houden zich structureel bezig met het mbo. Die centra hebben

een innoverende taak. Over enkele jaren zal sprake zijn van competentiegericht onderwijs. Dat vergt ook de nodige afstemming en samenwerking. De kenniscentra hebben opleidingsadviseurs of consultants en het zou goed zijn om hun dossiers eens naast elkaar te leggen met het oog op de afstemming tussen vraag en aanbod. Bij dit alles zou ook COLO (vereniging kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven) moeten worden betrokken. Verder wijst spreker in dit verband op de inspanningen van sociale partners met betrekking tot scholing en de O&O-fondsen waar wellicht ook nog geld is te halen.

De dualisering van het hbo is nog niet zo lang geleden ingevoerd. Het is dus relatief onbekend, maar wellicht zou daaraan extra aandacht kunnen worden besteed in de bedrijfskolom.

Een taak van de provincie kan ook zijn gelegen in het uitwisselen van de best practices. Ook wat dit betreft zou meer samenwerking tussen de diverse hbo-instellingen in het noorden des lands niet verkeerd zijn.

Spreker pleit er al met al voor om alle actoren op een structurele basis bij elkaar te brengen in een platform. Hij denkt in dit verband aan de hbo- en vmbo-scholen, de ROC's, de kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven (KKB's) en twee landelijke projecten. Met dat laatste doelt hij op "jong actief" - dit project sluit naadloos aan op de provinciale doelstellingen - en op de taskforce jeugdwerkloosheidsbestrijding die de ambitie heeft om 40.000 banen te creëren. Een dergelijk platform vergroot het draagvlak en biedt bovendien de mogelijkheid om de diverse actoren te wijzen op hun verantwoordelijkheden. Gestreefd moet worden naar afspraken tussen bedrijfsleven en scholen en dat zou wellicht kunnen leiden tot een covenant met concrete afspraken. De VVD-fractie pleit dus voor de oprichting van een Drents platform beroepsonderwijs bedrijfsleven.

De beoogde resultaten en effecten zijn erg summier omschreven. Kan er op dit punt enige aanscherping plaatsvinden?

Spreker ziet de noodzaak niet in van het voorstel met betrekking tot het opzetten van Drentse leerbedrijven. Het lijkt hem beter eerst de al bestaande voorzieningen beter en op structurele basis met elkaar te laten samenwerken. Het stimuleren van het ondernemerschap vindt hij evenmin een goed voorstel. Er zijn meer dan voldoende bedrijfsverzamelgebouwen en de op pagina 27 genoemde projecten spreken hem dan ook niet aan.

Kan het college de diverse startersmogelijkheden niet eens in kaart brengen om vervolgens met een concreet voorstel te komen? Er zijn immers al diverse instellingen, zoals de kamer van koophandel en het Economisch Instituut voor het midden- en kleinbedrijf, actief op dit terrein.

De heer HARLEMAN vindt dat de provincie iets moet doen met het gegeven dat het opleidingsniveau in Drenthe relatief laag is. Hij vraagt zich echter af of deze notitie recht doet aan het belang van het onderwerp. Zoals altijd liggen de volgende vragen voor: wat wil de provincie bereiken? Wat mag het kosten? Wat gaat de provincie ervoor doen? Wat betreft de eerste vraag moet geconstateerd worden dat in de notitie niet een heldere probleemanalyse wordt gemaakt. Er worden geen heldere doelstellingen geformuleerd. Het mag € 800.000,-- kosten. Uit reguliere fondsen en begrotingen wordt al erg veel geld besteed aan onderwijs en het college had er goed aan gedaan daarvan een overzicht te geven. Wat is precies de toegevoegde waarde van het voorstel van het college? Soms verdient herschikking de voorkeur boven extra middelen. Misschien had er ook iets kunnen worden gedaan aan de interne stroomlijning nu er twee gedeputeerden en vier ambtenaren betrokken zijn bij de totstandkoming van dit statenstuk.

Wat betreft de laatste vraag moet worden vastgesteld dat de indicatoren ontbreken. De ambitie van 30% minder voortijdig schoolverlaters en het opleiden van 300 werkzoekenden is volstrekt onvoldoende om na verloop van tijd te beoordelen of het college geslaagd is in zijn opzet. Het zou zijn huiswerk moeten overmaken.

Een ander probleem is dat het werkterrein onvoldoende is afgebakend en dat er geen keuzes worden gemaakt. Het belang van het onderwerp vergt een beter afgebakend voorstel van het college.

Spreker spreekt ten slotte de vrees uit dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota zal blijken dat er geen of onvoldoende dekking is.

De heer WENDT stelt vast dat het onderhavige onderwerp het sociale leven, de gezinnen raakt. Als mensen het thuis moeilijk hebben, is dat op vele terreinen van de samenleving merkbaar. In de Europese samenleving mag het niet enkel gaan om materiële rijkdom, maar veeleer om een rijker leven in de zin van meer kwaliteit en zin-

geving. Als de overheid er door middel van de in de notitie voorgestelde maatregelen niet in slaagt om mensen de werkelijke betekenis van het leven en de daaraan gerelateerde kennisverwerving te doen beseffen, is het een verspilling van tijd en geld. Het gaat om persoonlijke betrokkenheid van mensen bij hun omgeving. Niet het eigen ik, maar de gerichtheid op de ander - God en de medemens - hoort centraal te staan. Daaruit vloeit voort dienstbaarheid aan de andere mens, waar ook ter wereld. Zonder dat lijden velen ondanks een materieel geslaagd leven aan een gevoel van zinloosheid: is dit nu alles?

Niet alles in de samenleving behoort onderworpen te zijn aan de ijzeren wetten van de economie. Onderwijs, zorg en allerlei zogenoemde niet-rendabele zaken staan onder druk van veelal uitsluitend economische overwegingen. Met het oog daarop is spreker ingenomen met de notitie. De provincie doet een poging om te bereiken dat mensen verder kunnen in hun leven. Dat zal overigens een zware klus worden omdat zij te maken heeft met randvoorwaarden als bijvoorbeeld een rijksoverheid die alleen maar bezuinigt en de thuisproblematiek van vele gezinnen die in de notitie iets onderbelicht wordt.

Het is te hopen dat ook de rijksoverheid het belang inziet van een leven lang leren. Provincie en bedrijfsleven kunnen onmogelijk de taken van de rijksoverheid op dit terrein overnemen.

Geldt de slechte bereikbaarheid van hogere schooltypen (pagina 9) niet voor het vmbo? Wordt op grond van die slechte bereikbaarheid het openbaar vervoer in Drenthe alsnog een forse impuls gegeven?

Het streven om het aantal voortijdig schoolverlaters terug te dringen, vraagt om samenwerking met jeugdzorg- en welzijnsinstellingen, maar door bezuinigingen van de rijksoverheid komen probleemjongeren in de knel. Door het economisch denken van het kabinet worden de achterstanden alleen maar groter, ook tegen de achtergrond van het gegeven dat de beroepsperspectieven van jongeren er niet beter op worden. Provinciale acties dreigen stuk te lopen op Haags beleid. Spreker kan zich niet voorstellen dat de aansluitingsproblemen tussen beroepsonderwijs en arbeidsmarkt en tussen voortgezet en beroepsonderwijs specifiek Drents zijn. Misschien dat het incomplete onderwijsaanbod in het beroepsonderwijs hier een rol speelt. Kan het college garan-

deren dat de voorgestelde projecten niet worden wegbezuinigd bij het Drenthe College?

Tegen de achtergrond van gerechtigheid, solidariteit, het hoop bieden aan mensen en liefde voor de zwakkere in de samenleving kan spreker instemmen met het statenbesluit. Hij spreekt de hoop uit dat ook de andere overheden zich vanuit hun verantwoordelijkheid ruimhartig met deze zaak zullen blijven bemoeien. Het bedrijfsleven zal met stageplaatsen over de brug moeten komen. Investeren in de jeugd, het sociaal kapitaal, op school en in gezinnen, de jeugdzorg verdient zich echt terug. Mensen moet de kans worden geboden om beter te functioneren in de sociale gemeenschap. Dat zou ook het liberaal-economisch denkende kabinet zich eens moeten realiseren. Spreker hoopt dat het college doorgaat op de ingeslagen weg.

De heer ENGELS complimenteert het college met de notitie. Er is een diepgaande analyse gemaakt en nagegaan wordt of de vele spelers op het veld op een goede manier bij elkaar kunnen worden gebracht. Fixatie op werk of op de vraagkant is voor de fractie van D66 te eendimensionaal. Wat dat betreft kan spreker zich vinden in de woorden van de heer Wendt. Scholing is ook bedoeld voor zaken als cultuur, het voorkomen van criminaliteit, volksgezondheid enz.

Hij kan zich ook goed vinden in het hoge ambitieniveau van het stuk. De term "Drents bravoure" spreekt hem erg aan. Er is niets op tegen dat de provincie haar eigen kwaliteiten eens goed benadrukt. Ook de D66-fractie staat een interactieve en vernieuwende benadering voor. Het onderwerp is te belangrijk om er slechts in puur kwantitatieve termen over te spreken.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt de heer Engels of er geen kwantitatieve doelstellingen mogen worden geformuleerd.

De heer ENGELS is daar natuurlijk niet op tegen, maar benadrukt dat het niet alleen mag gaan om een puur kwantitatieve benadering. Hij vraagt ten slotte hoe het college verder denkt te opereren in het onderwijsachterstandenbeleid.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vindt het een goede zaak dat er geïnvesteerd wordt in onderwijs en kennisinfrastructuur.

De heer Wendt en de heer Engels hebben benadrukt dat er ook niet-materiële waarden in het geding zijn, maar mensen met minder dan een minimuminkomen zullen zich ook wel eens afvragen wat de zin van het leven is.

Spreekster mist in de notitie kwantificeerbare doelstellingen. Waaraan wordt het bedrag van € 800.000,-- precies besteed? Veel problemen in het onderwijs kunnen niet op provinciaal niveau worden opgelost. Zij noemt in dit verband de vmbo-problematiek en de ijlheid van het Drentse onderwijssysteem.

Moet bij de problematiek van voortijdig schoolverlaters ook niet worden genoemd naleving van de Leerplichtwet?

Ten slotte suggereert spreekster om door middel van informatie - "technische beroepen zijn ook leuk" - de discrepantie tussen vraag en aanbod iets te verminderen.

De heer BEUMERS wil graag de uitstroom van de leerbedrijven in kaart zien gebracht. Het lijkt hem dat daarop nieuw beleid moet worden gevormd want daar doen zich de grootste knelpunten voor. De belangrijkste vraag is hoe mensen aan de onderkant van het onderwijsgebouw terug kunnen worden gebracht in het arbeidsproces.

De heer WIERINGA herinnert eraan dat indertijd door diverse partijen is toegezegd dat zij bijdragen zullen leveren en projecten zullen aandragen. Door welke partijen worden welke projecten aangedragen? Wat zijn de financiële bijdragen van de desbetreffende partijen aan de projecten? Spreker benadrukt dat er tijdig en met een zekere regelmaat inzicht moet worden geboden aan de staten in de baten en lasten.

De heer DE JONG is het niet eens met de heer Harleman dat het een slecht stuk is maar ook niet met de heer Engels dat het een uitstekend stuk is. Hij bewandelt dus een middenweg. Het valt hem op dat er steeds verwezen wordt naar lokale instanties terwijl de provincie straks in het kader van de wet op de Jeugdzorg een belangrijke uitvoerende taak heeft. Is het college bereid mee te werken aan monitoring ter uitvoering van de Leerplichtwet en het beleid dat is gericht op het terugdringen van het voortijdig schoolverlaten?

De heer SCHAAP merkt op dat hij met name zal ingaan op vragen die betrekking hebben op het

onderdeel "werk". De onderhavige notitie is een onderdeel van de programmaliijn "werk, onderwijs, kennis", in de wandelgangen "wok" genoemd. Het onderdeel "arbeidsmarkt" is gisteren door het college in concept vastgesteld. Het is de bedoeling de totale programmaliijn in de julivergadering van de staten te presenteren. In de Voorjaarsnota zal het college duidelijk maken hoe geld en inhoud met elkaar sporen.

Het college heeft er niet voor gekozen om uitvoerige analyses en beleidsvisies op papier te zetten. Het wilde direct aan de slag. Niet alle beleids-effecten zijn even nauwkeurig te kwantificeren. De staten zullen uiteraard worden geïnformeerd over de resultaten van de op pagina 5 vermelde punten.

Spreker is het ermee eens dat de diverse partijen permanent bij het beleidsproces moeten worden betrokken. Hij kan dan ook instemmen met de suggestie van de heren Beerda en Boerland om tot een structureel platform te komen. Iedereen moet immers bij de les worden gehouden.

Ook mevrouw HAARSMA is voorstander van een meerdimensionale aanpak. Het streven is erop gericht het beleid synchroon te laten lopen met het Sociaal rapport.

Het onderwijsachterstandenbeleid blijft uiteraard de aandacht van het college houden. Samen met collega's uit het noorden van het land heeft zij een gesprek gehad met minister Van der Hoeven over de gewichtenregeling. Zeer binnenkort zal hierover opnieuw worden gesproken en afhankelijk van de resultaten van dat overleg zal worden besloten over de lopende projecten.

Afgelopen vrijdag is er overleg geweest tussen Drentse bestuurders met onderwijs in hun portefeuille en een vertegenwoordiger van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen waarbij de vraag aan de orde kwam hoe vorm en inhoud moet worden gegeven aan de monitoring, onder andere voor wat betreft het onderwijs. De klokken zijn gelijk gezet en er zijn duidelijke afspraken over gemaakt.

TWEEDE TERMIJN

De heer BEERDA is verheugd dat de heer Schaap kan instemmen met de gedachte van een platform. Hij is daarentegen teleurgesteld over de reactie van de heer Harleman dat het college het huiswerk maar moet overdoen. Er is immers alles

aan gelegen om direct aan de slag te gaan en het college heeft er goed aan gedaan zich niet te verliezen in vaagheden.

De PvdA-fractie kan instemmen met het advies, maar spreker zou het op prijs stellen als de aanbevelingen vanuit de commissie waarmee het college kan instemmen worden verwerkt in de beleidsbrief.

De VOORZITTER merkt op dat in het Presidium zal worden ingegaan op de vraag hoe om te gaan met aanbevelingen en suggesties vanuit de commissies.

Mevrouw KAAL kan de voorstellen van het college en ook de suggestie met betrekking tot het instellen van een platform van harte ondersteunen.

De heer BOERLAND is tevreden over de reactie van de heer Schaap. In het platform zullen vertegenwoordigers van de direct betrokken instellingen een plaats moeten krijgen.

Spreker herhaalt dat zijn fractie niet kan instemmen met het aangrijppunt "stimuleren van ondernemerschap". Voor zijn argumentatie verwijst hij naar zijn eerste termijn.

De heer HARLEMAN heeft bedoeld te zeggen dat hij de notitie op zich geen slecht stuk vindt, maar dat de staten verplicht zijn om na te gaan of voldaan is aan de voorwaarden voor budgetverlening. De wok mag niet te lang op het vuur blijven staan en op zeer korte termijn zal het college met een stuk moeten komen over het onderdeel "werk". Hij kan instemmen met punt 1 van het advies, maar niet met de punten 2 en 3. De notitie is voor hem onvoldoende basis om in te stemmen met een budget van € 800.000,--.

De heer SCHAAP vraagt of de heer Harleman van mening is dat elk project afzonderlijk door de staten moet worden beoordeeld. Of kiest hij ervoor om een oordeel uit te spreken over de kaders om aan het einde van de rit te horen wat het college heeft bereikt?

De heer HARLEMAN antwoordt dat hij het ontbreken van indicatoren een groot gemis vindt tegen de achtergrond van het feit dat het college er € 800.000,-- voor wil uittrekken. Als de wok te zijner tijd op tafel staat, verwacht hij overigens dat

zijn fractie zal instemmen met een flink bedrag voor dit beleid.

De heer SCHAAP wijst erop dat onderwijs en kennis een substantieel onderdeel zijn van de wok. Informatie- en communicatietechnologie (ICT) en recreatie en toerisme zijn al aan de orde geweest en het onderdeel "arbeidsmarkt" verschijnt binnenkort. De kaders liggen dus al vast.

De heer HARLEMAN zegt dat zijn fractie bij de totaalafweging opnieuw de drie vragen aan de orde zal stellen die hij vandaag ook heeft gesteld. Dan zal het college het definitieve oordeel van de GroenLinks-fractie horen.

De heer WENDT herhaalt zijn vragen of de slechte bereikbaarheid van havo/vwo-scholen ook niet geldt voor vmbo-scholen en in relatie daarmee de noodzaak van het opkrikken van het openbaar vervoer. Ook heeft hij gevraagd naar de specifieke aansluitingsproblemen tussen diverse onderwijssoorten. Verder herhaalt hij zijn vraag of de bezuinigingen van het Drenthe College niet de nekslag vormen voor deelname aan de voorgestelde projecten. Ten slotte vraagt hij nog of het college denkt dat het bedrijfsleven over de brug zal komen met stageplaatsen.

Sprekers fractie kan overigens instemmen met het advies.

De heer ENGELS zegt dat zijn fractie het college volledig steunt. Ook kan hij instemmen met het voorstel om een platform te creëren.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN kan instemmen met het advies. Zij is verheugd over het feit dat er afspraken zijn gemaakt over naleving van de Leerplichtwet.

De heer WIERINGA vindt de controleerbaarheid van een en ander onvoldoende. Hij meent dat de kaderstellende rol van de staten beter moet worden verankerd in de notitie.

De heer SCHAAP denkt dat het verwerken van suggesties en aanbevelingen van de commissie in de beleidsbrief tot vertraging kan leiden. Hij kan nu geen toezegging doen op dit punt, maar meent wel dat de procedure erin moet voorzien dat aanpassingen mogelijk zijn als daarover overeen-

stemming bestaat. Spreker stelt in ieder geval vast dat de heer Beerda en hij niet van mening verschillen over de aanpak.

Wat betreft de kritiek van de heer Boerland op het stimuleren van het ondernemerschap zegt spreker toe de lopende activiteiten te inventariseren en te bezien of van de voorgestelde projecten enig resultaat mag worden verwacht.

Er wordt momenteel overlegd met de bouwsector om het aantal leerlingbouwplaatsen - een vorm van stageplaatsen - fors te verhogen. Het college blijft alert op dit punt, want hier zitten de nodige knelpunten.

De bereikbaarheid van scholen - ook vmbo-scholen - is lang niet altijd optimaal. Misschien doet de heer Wendt er goed aan dit punt nog eens aan de orde te stellen bij de gedeputeerde die gaat over het openbaar vervoer.

De heer BEERDA vraagt zich af of de gedeputeerde die zich bezighoudt met onderwijs zich ook niet met het openbaar vervoer zou moeten bemoeien.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat die verleiding soms erg groot is. Het college staat een integrale aanpak voor en wil het beleid zoveel mogelijk ontschotten. Het ligt voor de hand dat het ook wat dit betreft gezamenlijk opereert.

De VOORZITTER stelt vast dat de meeste fracties het advies onderschrijven en dat de fracties van GroenLinks en Drents Belang twijfels hebben over de meetbaarheid van de resultaten.

De suggestie van de heer Beerda met betrekking tot het aanpassen van het stuk zal nader worden bezien.

Mevrouw DE VRIES meent dat het statenstuk moet worden aangepast als de staten in meerderheid van mening zijn dat dat moet gebeuren.

De VOORZITTER zegt dat dat ook zijn intentie is. Het gaat nu even om de manier waarop dat moet gebeuren. Hij stelt vast dat de commissie ermee instemt dat de B-status van het stuk wordt gehandhaafd.

9. Brief van 17 februari 2004, kenmerk 7/6.13/2004000604, inzake culturele gemeente van Drenthe; stand van zaken en vervolg

(Op verzoek van de fractie van de PvdA op de agenda geplaatst.)

De heer HEMSTEEDE stelt vast dat een jaarlijks budget van € 91.000,- opeens verandert in € 45.500,- nu het budget eens per twee jaar beschikbaar wordt gesteld. Op die manier komt er weinig terecht van intensivering van beleid. Klopt het dat er gesproken moet worden van een bezuiniging? Zo ja, kan gesproken worden van een valide argumentatie? Met het oog op de continuïteit dient de vraag te worden gesteld of de gemeenten bereid zijn eenzelfde budget voor het project beschikbaar te stellen. Hoe verhouden de doelstellingen van het Noordelijk Productiefonds en het project Culturele gemeente van Drenthe zich tot elkaar? Ten slotte vraagt spreker nog hoe het staat met de rijksbijdrage.

Mevrouw SMITH vraagt naar de positie van de medewerkers van het projectbureau Kunst&Cultuur Drenthe in de nieuwe situatie waarin de gemeenten ook gaan meedoen.

De heer FONK heeft de indruk dat de gemeenten niet staan te trappelen om mee te doen. Ook al omdat niet alle gemeenten het benodigde geld niet zomaar op tafel kunnen leggen, kan hij ermee instemmen dat het project eens in de twee jaar wordt georganiseerd. Het lijkt hem dienstig eens kritisch te kijken naar het rendement van de activiteiten van het projectbureau voordat een volgende stap wordt gezet.

Spreker gaat ervan uit dat vrijkomend geld opnieuw wordt besteed aan het project Culturele gemeente van Drenthe.

De heer ZOMER vraagt of de continuïteit, waarin K&C Drenthe ook een zekere rol speelt, niet in gevaar komt als het projectbureau niet meer in beeld is bij de gemeenten.

De heer SCHAAP antwoordt dat het voorstel om van één naar twee jaar te gaan niet is gebaseerd

op bezuinigingsoverwegingen, maar op de evaluatie. Het college heeft niet willen wachten op de Cultuurnota en heeft gekozen voor een praktische oplossing. De gemeente Assen heeft zich kandidaat gesteld voor 2004 en met die gemeente zijn snel zaken gedaan. Ook de eventuele loskoppeling van K&C Drenthe is het gevolg van een zakelijke benadering. De gemeenten moeten immers de gelegenheid krijgen om zelf te bepalen op welke manier ze vorm en inhoud geven aan het project. Het lijkt spreker dat een culturele gemeente er het beste aan doet om zoveel mogelijk te investeren in eigen instellingen en mensen. Zo houdt zij de expertise in eigen huis.

Het lijkt de heer ZOMER zinvol om een instelling te hebben die de continuïteit bewaakt en zelf ook initiatief kan nemen.

De heer SCHAAP sluit niet uit dat K&C Drenthe bij het project betrokken blijft, maar heeft toch de neiging om op dit punt de gemeenten wat meer verantwoordelijkheid te geven.

Zeer onlangs is overleg gevoerd met staatssecretaris Van der Laan over het Noordelijk Productiefonds. Zij kon in afwachting van het advies van de Raad voor Cultuur nog niets zeggen over de rijksbijdrage. Te zijner tijd zal de staatssecretaris opnieuw worden gevraagd of zij bereid is een budget beschikbaar te stellen voor het fonds. Er is sprake van enige overlap tussen de doelstellingen van het fonds en het project Culturele gemeente in Drenthe. In de Cultuurnota zullen alle "stukjes en brokjes" bij elkaar worden geveegd en zal ook worden ingegaan op de vraag wat er gaat gebeuren met het vrijkomende geld.

TWEEDE TERMIJN

De heer HEMSTEEDE vraagt of het college voornemens is om vooruitlopend op de Cultuurnota met voorstellen te komen om de culturele infrastructuur te innoveren.

De heer SCHAAP antwoordt dat in de Voorjaarsnota globaal inzicht zal worden geboden in de besteding van de middelen. De Cultuurnota zal duidelijk maken welke kosten zijn verbonden aan welke projecten. Die nota wordt als het ware het brandpunt waar alles bij elkaar komt.

De heer FONK vraagt zich af of eventuele nieuwe voorstellen een nieuw statenbesluit vergen. Het lijkt hem dat niet alleen kwalitatieve maar ook kwantitatieve voorwaarden - aantal evenementen, aantal bezoekers en dergelijke - kunnen worden gesteld. Ten slotte stelt hij voor een kalenderjaar te hanteren bij de besteding van het budget. Het culturele jaar begint al in april en de gemeenten moeten voldoende voorbereidingstijd hebben.

De heer SCHAAP heeft de indruk dat de commissie brandt van verlangen om over de Cultuurnota te spreken.

Mevrouw SMITH deelt me dat haar fractie de resultaten van het overleg met de staatssecretaris wil afwachten voordat zij een oordeel geeft over de besteding van de € 60.000,- die jaarlijks overblijft.

De VOORZITTER stelt vast dat dit punt afdoende is besproken.

10. **Statenstuk 2004-123, Multifunctionele dienstencentra**

Spreekrecht

Mevrouw TOXOPEUS spreekt namens de Brede Overleggroep Kleine Dorpen, de Stichting Dorpshuizen Drenthe, STAMM en Enova. Deze instellingen hebben samen met de provincie de conferentie "combineren is de sleutel" over voorzieningen op het platteland georganiseerd op 25 januari jl.

Zij staat positief tegenover het voornemen van de provincie om een impuls te geven aan de sociale infrastructuur in het landelijk gebied via een stimuleringsbudget en een provinciaal expertisenetwerk. Ook kan zij geheel instemmen met de uitgangspunten van het nieuwe beleid, bijvoorbeeld dat de lokale behoeften van gebruikers de basis moeten vormen en dat gestreefd moet worden naar samenwerking opdat voorzieningen kunnen worden gehandhaafd of gecreëerd. Het is toe te juichen dat de provincie op dit punt een brede benadering voorstaat.

Spreekster heeft echter problemen met de subsidievoorwaarden die zo gedetailleerd zijn dat de kans bestaat dat ze lokale creativiteit en

initiatieven doven. Dat kan niet de bedoeling zijn van de provincie. Zoals het nu is geformuleerd, kunnen slechts drie dorpen een project ontwikkelen die dan opeens heel veel geld kunnen krijgen. Verder denkt zij dat gemeenten niet zullen willen kiezen tussen dorpen om jaloezie in de gemeente te voorkomen. Het is denkbaar dat sommige initiatieven bijvoorbeeld € 50.000,- nodig hebben om het gewenste resultaat te behalen. Die lijken dus te gering voor de onderhavige regeling, terwijl kleinschaligheid een belangrijk goed is op het platteland.

Spreekster vraagt het stimuleringsbudget minder stringent te doen zijn waardoor er meer dorpen gebruik van kunnen maken. Een gemeente zou meerdere dorpen in een project moeten kunnen aandragen. De doelstellingen zijn zo helder, dat het risico dat het budget niet goed kan worden beheerd uitermate klein is.

Hopelijk zal het budget te zijner tijd kunnen worden verhoogd met het oog op de noodzakelijke modernisering van voorzieningen op het platteland. Er is behoefte aan aanvullende subsidie-mogelijkheden voor investeringen in (ver)bouw.

De VOORZITTER geeft gelegenheid te reageren op het betoog van mevrouw Toxopeus.

Mevrouw SMITH meent dat aan subsidiemogelijkheden voor investeringen in (ver)bouw al aandacht wordt besteed in de nota.

Mevrouw TOXOPEUS heeft de indruk dat in de nota de nadruk wordt gelegd op procesbegeleiding en niet op concrete investeringen in (ver)bouw.

De heer BEUMERS vraagt wat mevrouw Toxopeus vindt van de nota over de dorpshuizen die de fractie van Drents Belang heeft geschreven.

Mevrouw TOXOPEUS antwoordt dat zij die nota niet kent.

De VOORZITTER geeft het woord aan de commissie.

De heer BEUMERS merkt op dat de financiering van dorpshuizen vaak een groot probleem is. De huur van woningen wordt bepaald door kwaliteitspunten. In dorpen staan veel woningen van

woningcorporaties en elke huurder betaalt over die kwaliteitspunten € 106,32 per maand voor de openbare ruimte.

De VOORZITTER vraagt de heer Beumers zich te richten op het agendapunt dat nu aan de orde is. Het lijkt hem dat hij nu al bezig is met de notitie van Drents Belang over de dorpshuizen.

De heer BEUMERS wijst erop dat dorpshuizen vaak multifunctionele dienstencentra zijn.

De VOORZITTER wil toch graag dat de heer Beumers zich beperkt tot agendapunt 10.

De heer BEUMERS vindt het merkwaardig dat over multifunctionele dienstencentra moet worden gesproken zonder de dorpshuizen erbij te betrekken. Die dorpshuizen vervullen in de dorpen op het platteland immers een functie die de dienstencentra veelal in de steden vervullen. Het is uitermate gewenst dat 's avonds professionele mensen aanwezig zijn in de dorpshuizen die dan zeven dagen per week open moeten zijn.

De VOORZITTER stelt vast dat de heer Beumers zich niet houdt aan de agenda en geeft het woord aan mevrouw Nieuwenhuizen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt zich af of de multifunctionele dienstencentra ertoe leiden dat de voorzieningen - banken, politiebureaus en dergelijke - die al uit de dorpen weg zijn terugkeren. In de nota wordt erg veel vanuit de gemeentebesturen en instellingen gedacht en minder vanuit de burgers, die overigens op enig moment wel zullen worden geraadpleegd.

Welke kosten zullen nu precies worden vergoed? Wat wordt bedoeld met vergoeding van kapitaallasten?

Is ook gedacht aan andersoortige oplossingen, bijvoorbeeld een soort buurtwinkel met allerlei voorzieningen die dan een lagere huur mag betalen?

Bij de heer SLUITER manifesteerde zich na het lezen van de nota een welhaast fysiek gevoel van ongemak. De nota bevat sponzige teksten, nauwelijks onderbouwde aannames en weinig specifiek geformuleerde doelstellingen. Wat wordt hier precies met de mantel der liefde bedekt? Er is geen sprake van enige onderbouwing, maar toch

wordt op de ingeslagen weg doorgegaan. De subsidieaanvragen variëren van de kosten van procesbegeleiding tot de aanschaf van een patatpan. Er wordt gesteld dat er een veranderende behoefte is aan voorzieningen, maar dat wordt niet onderbouwd. Waaruit blijkt dat een expertisenetwerk nodig is? Waar wordt dat ondergebracht en wie zal er deel van uitmaken? Wordt dit de zoveelste praatclub?

Multifunctionele dienstencentra moeten een belangrijke bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van het landelijk gebied. Welke normen worden hierbij gehanteerd? Zullen er concrete doelstellingen worden geformuleerd?

De aankondiging dat het college bij de behandeling van de Voorjaarsnota wellicht met aanvullende voorstellen komt om dit type projecten te steunen, klinkt eerder onheilspellend dan geruststellend.

Mevrouw KEMPE zegt verbaasd te zijn over de bijdrage van de heer Sluiter. Er is hier immers al vaker over gesproken en algemeen bekend is dat de voorzieningen op het platteland onder druk staan. Zij heeft in ieder geval met instemming kennisgenomen van het statenstuk en de nota. Multifunctionele dienstencentra kunnen inderdaad een belangrijke rol spelen bij de verbetering van de leefbaarheid van het platteland, ook al zullen ze er niet voor kunnen zorgen dat het huisartsentekort verdwijnt of dat het openbaar vervoer verbetert. De essentie van het provinciaal beleid is stimulerend en faciliterend. Vroeger werden alleen de aanloopkosten betaald, maar nu is er veel meer provinciaal geld mee gemoeid. Komen ook kleinere projecten in aanmerking voor subsidieverlening?

Brengt een provinciaal expertisenetwerk extra kosten met zich mee of wordt het bekostigd uit de reguliere begrotingen van de diverse organisaties?

Beoogd wordt een verbetering van de kwaliteit van het voorzieningenniveau in minimaal vier kernen. Het gaat om drie projecten en de vraag is dus of er in ieder geval een project bij moet zijn dat meerdere kernen omvat.

Er is niets op tegen om succesfactoren te noemen, maar er zijn natuurlijk ook de nodige knelpunten. Te denken valt aan de positie van de vrijwilligers. Het exploiteren van multifunctionele dienstencentra brengt grote verantwoordelijkheden met zich mee. Ook de samenwerking met

anderen zal veel energie en tijd kosten. Een gebouw neerzetten is een ding, het goed draaiende houden is een tweede. Gemeenten zullen dan ook actief moeten zijn in de professionele ondersteuning van vrijwilligers.

Het betrekken van commerciële diensten bij multifunctionele dienstencentra kan heel positief zijn, maar ook het gevaar in zich bergen dat dienstverlening wordt gestopt als er sprake is van onvoldoende rendement. De gemeenten zullen dus actief betrokken moeten blijven bij de exploitatie. Hopelijk zal er niet al te veel administratieve rompslomp zijn in het subsidietraject, ook al valt goed te begrijpen dat de provincie de vinger aan de pols wil houden.

Spreekster is erg benieuwd naar de reactie van de gemeenten op dit aanlokkelijke voorstel van de provincie.

Mevrouw SMITH is eveneens van mening dat multifunctionele dienstencentra onontbeerlijk zijn voor de verbetering van de leefbaarheid van het platteland. De nota bevat een goed beeld van die multifunctionele dienstencentra en een globale evaluatie van het project in het kader van de stimuleringsregeling 2000.

Spreekster kan in grote lijnen instemmen met de voorstellen van het college. Het is goed dat er een expertisecentrum wordt opgezet. De vraag is wel hoe dat zich verhoudt tot de Stimuleringsregeling deskundigheidsbevordering vrijwilligers.

Het college wil drie projecten faciliteren en bij meerdere aanvragen prioriteiten stellen op basis van bepaalde criteria en spreiding over de provincie. Zij vindt dit wat magertjes. Er zullen ook meetbare indicatoren moeten komen. De beoogde beleidseffecten vindt spreekster erg belangrijk. De effecten moeten maximaal zijn en daarom verdient het overweging na te gaan of er niet meer dan drie projecten kunnen komen. Hoe staat het met de mogelijkheid van cofinanciering van rijkswege?

Kan vanuit de provincie worden bevorderd dat er ook instellingen als banken in de multifunctionele dienstencentra worden gesitueerd?

Mevrouw PANNEKOEK merkt op dat haar fractie instemt met het statenstuk en de nota. Drents Belang had zich de moeite van het schrijven van een notitie kunnen besparen. Alle fracties geven immers hoge prioriteit aan het fenomeen multifunctionele dienstencentra en het schrijven van

een notitie over dorpshuizen is dan ook een volstrekt overbodige activiteit.

Door combinatie van voorzieningen op het platteland moet ervoor worden gezorgd dat de multifunctionele dienstencentra worden gehandhaafd. Het college heeft zich de resultaten van de pilots ter harte genomen en verwerkt in zijn voorstel. Er wordt niet een blauwdruk gegeven. Ieder dorp kan een eigen invulling geven en zelf de partners kiezen die van belang zijn. Daarna is het de kunst om organisaties met soms verschillende culturen op één lijn te houden. Dat bepaalt immers uiteindelijk het succes van de samenwerking. De provincie zet terecht in op een partnerschap met de gemeenten. Zij ziet haar taak vooral als stimulerend en faciliterend. Het is van cruciaal belang dat de gemeente deelneemt in de werkgroep die de plannen uitwerkt, het liefst met een persoon die binnen de gemeente een zodanige positie heeft dat zij of hij wat voor elkaar kan krijgen. Bij het opzetten van een multifunctioneel dienstencentrum zijn namelijk meerdere gemeentelijke beleidsterreinen betrokken en die dwarsverbanden moeten ook in de ambtelijke organisatie worden gerealiseerd.

In de uitgangspunten voor nieuw beleid wordt nogal fors ingezet op drie provinciale steunfunctieorganisaties. Voor wat betreft hun rol bij het inrichten van een expertisecentrum en het doen van onderzoek kan spreekster zich daarbij iets voorstellen. Bij de rol van procesbegeleiding ligt dat echter anders. Is het de bedoeling dat die organisaties de haalbaarheidsonderzoeken verrichten en de gemeenten ondersteunen in hun subsidieaanvragen? Betekent dat extra inkomsten voor die organisaties? Wordt via een offertetraject aanbesteed of valt het binnen het reguliere budget?

Een onafhankelijk procesbegeleider is onontbeerlijk. Hij of zij moet draagvlak creëren en mensen aan het werk zetten om het proces niet te laten verzanden in een overleggroepje. Synergie tussen de verschillende spelers en de gemeente is een vereiste. De gemeente vraagt de subsidie aan en betaalt de helft mee. Daarom moet ook de gemeente bepalen wie de procesbegeleider wordt. Dat kan iemand zijn van een provinciale steunfunctieorganisatie, maar het kan ook iemand anders zijn. Die ruimte wordt echter niet geboden en daarmee kan spreekster niet instemmen. Zij denkt te weten waar deze restrictie vandaan komt. In de

tussenrapportage van het lokaal sociaal beleid van 28 januari 2004 staat immers als faalfactor genoemd dat de gemeenten de weg naar de provinciale steunfuncties onvoldoende weten te vinden. Het is echter nog maar de vraag of dat als een faalfactor kan worden beschouwd. Er staat ook in bedoeld stuk dat geen van de vier deelnemende gemeenten koos voor een provinciale instelling als procesbegeleider. Het lijkt haar dan ook niet opportuun om deze koppelverkoop nu in te voeren.

Waarom staat in de notitie niets over de door het Rijk toegezegde cofinanciering?

Is het niet erg omslachtig dat per fase een subsidieverzoek moet worden ingediend en gerapporteerd?

Spreekster kan ten slotte van harte instemmen met het pleidooi van mevrouw Toxopeus om ook kleine projecten in meerdere gemeenten in aanmerking te laten komen voor de regeling.

Mevrouw KAAL zegt dat haar fractie positief oordeelt over de notitie. Zij is voorstander van samenvoeging in multifunctionele dienstencentra van private en publieke diensten. Afstemming op de lokale situatie is van groot belang.

Subsidiëring in vijf fasen draagt zorg voor goede controlemogelijkheden, maar duidt misschien wel op een wat te strakke regeling.

Denkt het college dat het mogelijk is om meer dan drie projecten op te starten?

De heer BOER deelt mee dat ook zijn fractie het collegevoorstel steunt. Wel zet hij vraagtekens bij de grootschaligheid. Het lijkt hem dat ook kleinere projecten in aanmerking moeten komen voor de subsidieregeling.

Een goede behoefte-inventarisatie is onontbeerlijk. Hetzelfde geldt voor de combinatie van bestaande voorzieningen. Wat betreft de locatie kunnen dorpshuizen en scholen natuurlijk ook een belangrijke rol spelen.

Het is wenselijk dat ook met commerciële instellingen wordt overlegd over de vraag hoe het voorzieningenniveau in de dorpen op een goed niveau kan worden gehouden.

Spreeker is het eens met een stimulerende rol van de provincie. De eerste verantwoordelijkheid hoort bij de gemeenten te liggen.

De VOORZITTER vraagt de sprekers in tweede

termijn nog even terug te komen op de vraag van mevrouw Pannekoek over de provinciale procesbegeleiding.

Mevrouw HAARSMA zegt blij te zijn met steun van de overgrote meerderheid van de commissie. Het is jammer dat de fractie van D66 zoveel kritiek heeft geuit, maar de partijen die in het college zijn vertegenwoordigd is er nu eenmaal veel aan gelegen om hun verkiezingsbeloften waar te maken.

De heer SLUITER wijst erop dat hij niet een tegenstander is van multifunctionele dienstencentra, maar dat de nota te weinig concreet is waardoor het erg moeilijk is om na te gaan of het voorgenomen beleid is gerealiseerd.

Mevrouw HAARSMA waardeert de kritische houding van de heer Sluiter.

In Pesse is een meer dan interessante studiedag gehouden. Er is al de nodige expertise opgebouwd, maar telkenmale stopt de voortgang in de praktijk van alledag. Hetgeen in Pesse aan de orde is geweest dekt ongeveer de nota. De provincie wil de gemeenten in de gelegenheid stellen het voorzieningenniveau op peil te houden of bepaalde voorzieningen terug te halen. Ook de gemeenten waren vertegenwoordigd op de studiedag. In het algemeen waren ze erg enthousiast, temeer nu van ministeriewege is toegezegd om te cofinancieren in goede projecten. Het is niet aan de provincie om te bepalen waar in welke gemeenten multifunctionele dienstencentra moeten komen. De gemeenten moeten zelf aangeven waaraan behoefte is, waarbij ze uiteraard niet voorbij mogen gaan aan het sociale netwerk in die gemeenten. Voor het bijeenbrengen van de diverse partijen is een procesbegeleider nodig. Ook wat dit betreft ligt de eerste verantwoordelijkheid bij de gemeenten. Het zijn de gemeenten die bepalen waar welke voorzieningen nodig zijn. Men moet natuurlijk wel voldoen aan de provinciale voorwaarden voor subsidieverlening. Het proces mag inderdaad niet al te bureaucratisch worden. Het college is en blijft alert op dit punt.

Wat betreft kapitaallasten moet worden gedacht aan inventaris en dergelijke. Duidelijk moet zijn dat het college geen stenen gaat stapelen. Ook wat dit betreft ligt de eerste verantwoordelijkheid bij de gemeenten.

In haar contacten met woningbouwcorporaties is spreekster duidelijk geworden dat men graag wil inhaken op het provinciale beleid. Het is natuurlijk ook in hun belang dat de leefbaarheid van de dorpen op z'n minst wordt gehandhaafd.

Alle voorwaarden zijn dus aanwezig voor een voortvarende aanpak.

Ten slotte merkt spreekster op dat bij gelegenheid van de Voorjaarsnota nadere voorstellen met betrekking tot uitbreiding van de regeling zullen worden gedaan. Zij stelt vast dat zij wat dit betreft de overgrote meerderheid van de commissie achter zich heeft.

De VOORZITTER vraagt of mevrouw Toxopeus nog wil reageren.

Mevrouw TOXOPEUS is blij te vernemen dat het niet de bedoeling is om de regeling dicht te timmeren en dat gestreefd wordt naar zo weinig mogelijk bureaucratie. Het college wil geen stenen stapelen, maar bedacht moet worden dat soms een kleine investering in die sfeer echt nodig is. Misschien dat eens kan worden nagedacht om daarin op een andere manier te voorzien.

TWEEDE TERMIJN

De heer BOER kan instemmen met de opmerking van de gedeputeerde over de procesbegeleider. Hetzelfde geldt voor het advies in de beleidsbrief.

Mevrouw KAAL wijst er nog op dat met een zekere regelmaat moet worden nagegaan of de subsidieregeling de voortgang van projecten niet belemmert.

Mevrouw PANNEKOEK verwijst naar de zinsnede op pagina 14 dat aan STAMM, de Brede Overleggroep Kleine Dorpen en de Stichting Dorpshuizen Drenthe gevraagd zal worden als steunpunt en kenniscentrum te fungeren en als projectleider op te treden. Dat bracht haar tot de conclusie dat er sprake is van een "koppelverkoop".

De gedeputeerde heeft nu echter duidelijk uitgesproken dat het aan de gemeenten is om te bepalen wie als procesbegeleider en eerste aanspreekpunt gaat fungeren.

Spreekster vraagt ten slotte of de gedeputeerde meer duidelijkheid kan geven over cofinanciering door het Rijk.

Mevrouw SMITH sluit zich aan bij mevrouw Pannekoek. Zij herhaalt haar vraag naar de verhouding tussen het expertisecentrum en de Stimuleringsregeling deskundigheidsbevordering vrijwilligers.

Mevrouw KEMPE stemt in met het advies en herhaalt haar vraag naar de kosten van het expertisecentrum.

De heer SLUITER herhaalt dat heldere en concrete beleidsvisies nodig zijn opdat de staten kunnen controleren of het provinciegeld op een verantwoorde manier wordt besteed. Zijn fractie blijft zich wat dit betreft zorgen maken. Het lijkt hem niet nodig om het standpunt van zijn fractie nogmaals in de statenvergadering te verwoorden en hij kan er daarom mee instemmen dat het een A-stuk wordt.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Pannekoek naar de cofinanciering.

Mevrouw HAARSMA merkt op dat het college al druk bezig is om het geld van het Rijk binnen te halen. De gemeenten houden zich natuurlijk ook bezig met de vraag waaraan hun plannen moeten voldoen om het geld van de rijksoverheid binnen te krijgen.

Aan het expertisecentrum zijn geen extra kosten verbonden. Het wordt betaald uit het reguliere budget. De Stimuleringsregeling deskundigheidsbevordering vrijwilligers draagt een ander karakter en beide regelingen kunnen dus niet in elkaar worden geschoven. Als in de loop van het proces blijkt dat dat anders ligt, kan er altijd nog naar worden gekeken.

Aan het adres van de heer Sluiter merkt spreker nog op dat het niet altijd even gemakkelijk is om concrete beleidsstukken op te stellen als er meerdere partijen bij de uitvoering betrokken zijn. En deze partijen bovendien verantwoordelijk worden voor de uit te voeren projecten. Er zal naar worden gestreefd om de staten te zijner tijd te confronteren met een zo concreet mogelijke uitwerking van een en ander.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie instemt met het advies en dat het stuk de A-status kan krijgen.

12. Notitie Dorpshuizen

(Op verzoek van de fractie Drents Belang op de agenda geplaatst.)

De VOORZITTER vraagt de heer Beumers of zijn standpunt bij de behandeling van het vorige agendapunt voldoende naar voren is gekomen.

De heer BEUMERS wil graag nog een toelichting geven op de notitie van Drents Belang.

Het is een onweerlegbaar feit dat de leefbaarheid van het platteland afneemt. De agrarische bedrijfstak is door velerlei omstandigheden geminimaliseerd en wordt steeds minder belangrijk in de kleine kernen. Daarnaast verdwijnen scholen en winkels. De problematiek van de kleine kernen is in de eerste plaats een gemeentelijke zaak, maar nu de leefbaarheid op het Drentse platteland aan de orde is, heeft de provincie eveneens een rol te vervullen. In de kleine kernen is het multifunctioneel dorpshuis van vitaal belang. De vraag is nu of daarvoor voldoende draagkracht is op het platteland.

Spreker verwijst vervolgens naar de in de notitie vermelde vragen. Hij neemt zich voor die vragen in de eerstkomende statenvergadering aan het college voor te leggen.

De heer ENGELS vraagt of het mogelijk is die vragen schriftelijk te beantwoorden om een discussie in de statenvergadering te vermijden.

De VOORZITTER wijst erop dat, als Drents Belang haar notitie in de statenvergadering besproken wil hebben, zij er een initiatiefvoorstel van moet maken. Uiteraard kan de notitie voluit worden besproken in deze commissievergadering. Hij vraagt de gedeputeerde of het mogelijk is dat de vragen van Drents Belang schriftelijk worden beantwoord.

Mevrouw HAARSMA antwoordt bevestigend, mits volgens procedure ingediend.

De VOORZITTER geeft gelegenheid tot discussie over de notitie.

Mevrouw SMITH vindt de notitie erg verwarrend. Leefbaarheid is immers meer dan alleen maar dorpshuizen. Er staan veel vooronderstellingen in de notitie zonder dat er onderzoek is gedaan.

Soms ook is er sprake van pertinente onwaarheden. Soms is de notitie kort door de bocht, soms te breed en soms te gedetailleerd. De conclusie is erg onduidelijk. Aan de ene kant wordt gesteld dat het creëren van multifunctionele dorpshuizen leidt tot financiële ongewisheid; aan de andere kant wordt in de vragen tot uitdrukking gebracht dat Drents Belang vindt dat het wel moet. Spreekster suggereert de heer Beumers om eens met de ambtenaren te gaan praten om een informatie-achterstand weg te werken.

Mevrouw PANNEKOEK heeft geen enkele originele gedachte in de notitie ontdekt. De heer Beumers is een taalpurist die met een zekere regelmaat spelfouten aantreft in haar mailtjes. In deze notities staan minimaal negen spelfouten. De notitie voegt verder niets toe aan de discussie die bij agendapunt 10 is gevoerd.

Mevrouw KEMPE heeft zich geërgerd aan enkele denigrerende opmerkingen in de notitie. Verder staat er veel gemeentelijk beleid in waarmee de provincie niets van doen heeft. Zij kan dus in het geheel niets met deze notitie.

Mevrouw HAARSMA deelt mee er geen enkele behoefte aan te hebben om in te gaan op de notitie.

De heer BEUMERS wijst erop dat aan de notitie onderzoek en gesprekken ten grondslag liggen. Hij vindt het beschamend dat op deze manier de notitie van Drents Belang onderuit wordt gehaald. Drents Belang vertegenwoordigt de belangen van veel Drentse burgers en er zijn statenleden die veel zich veel minder inspannen om de belangen van Drentse burgers te behartigen.

De VOORZITTER kan deze uitlating over het functioneren van andere statenleden, die bovendien niets van doen heeft met de notitie, niet toestaan.

Mevrouw HAARMSA zegt nog dat de heer Beumers aan zijn kiezers kan gaan uitleggen dat het college dit dossier voortvarend aanpakt.

De heer BEUMERS vindt het jammer dat er geen sprake kan zijn van een gezamenlijke aanpak. Er wordt alleen geluisterd naar de grote fracties. Als

een kleine fractie met een stuk komt, wordt er niet geluisterd.

11. Brief van 11 februari 2004, kenmerk 5/6.11/2003011629, inzake concept-Actieprogramma jeugdzorg 2004
(Geagendeerd op verzoek van de VVD-fractie.)

Mevrouw PANNEKOEK wil aandacht vragen voor het onterecht plaatsen van kinderen in justitiële inrichtingen. In het Noorden is kennelijk niet een voorziening aanwezig om deze kinderen een behandelplek te geven. Uitgangspunten voor de behandeling van kinderen in de knel zijn: zo dicht mogelijk bij huis, zo snel mogelijk en zo licht mogelijk. Er zijn echter ook kinderen die het meest gebaat zijn bij opname in een instelling. Dit moet echter in noordelijk verband worden aangepakt via intersectorale samenwerking. Niet bekend is om hoeveel kinderen het gaat in de noordelijke regio, want het plaatsingsbeleid voor justitiële inrichtingen draagt een landelijk karakter. In februari hebben de kinderrechtshouders een brandbrief gestuurd en minister Donner heeft de Tweede Kamer toegezegd nog voor de zomer met een plan van aanpak te komen. Inmiddels worden er op diverse plekken in het land initiatieven genomen, die vooruitlopen op de bevindingen van het ministerie, om voor deze groep jongeren een passend aanbod te ontwikkelen.

Er dient meer samenwerking te komen tussen jeugdzorg, justitie, jeugdpsychiatrie en de sector die zich bezighoudt met licht verstandelijk gehandicapten. Wil de gedeputeerde het voortouw nemen om in noordelijk verband een dergelijke samenwerking bevorderen? Eerst zal moeten worden geïnventariseerd hoe groot het probleem is en om hoeveel kinderen het gaat. In de tweede plaats moeten oplossingsrichtingen worden geformuleerd. Daarbij moet dus vooral worden gedacht aan intersectorale samenwerking zodat direct ingespeeld kan worden op het plan van aanpak dat nog voor de zomer van de minister mag worden verwacht. Spreekster vraagt de andere commissieleden of zij deze gedachte steunen.

Mevrouw HAARSMA deelt de zorgen van mevrouw Pannekoek. Dit onderwerp staat op de agenda van het eerstvolgende IPO-beraad. Uit een verslag van een onlangs gehouden overleg

tussen minister en de vaste kamercommissie blijkt echter dat er nog geen begin is van een oplossingsrichting. Zij heeft over de jeugdzorgproblematiek goed contact met haar noordelijke collega's en zal er zeker mee aan de slag gaan.

Mevrouw PANNEKOEK is tevreden over deze reactie van de gedeputeerde.

Mevrouw GOUDRIAAN steunt van harte het initiatief van mevrouw Pannekoek.

Mevrouw MASTWIJK sluit zich daarbij aan. Haar Groningse collega's zullen het opnemen met de VVD-collega's.

Mevrouw SMITH is het helemaal eens met mevrouw Pannekoek, maar vindt het jammer dat zij uitsluitend het actieprogramma op de agenda heeft laten zetten. Spreekster heeft contact gehad met medewerkers van Het Poortje en daaruit blijkt dat zij zich geheel kunnen vinden in de vraag van mevrouw Pannekoek.

De heer DE JONG stelt vast dat in het concept-Actieprogramma staat dat een eigen provinciale aanpak overeind dient te blijven als de nieuwe wetgeving van kracht wordt. Kan in het kader van die eigen aanpak worden gegarandeerd dat jeugdigen die hulp nodig hebben die hulp ook krijgen? Als die jeugdigen op de verkeerde plek terechtkomen, kunnen zij geen gebruikmaken van hun recht op adequate hulp. Misschien dat er in noordelijk verband iets moois kan worden gecreëerd om te voorkomen dat deze jongeren tussen wal en schip vallen.

Mevrouw KEMPE is blij met de inzet van de gedeputeerde. Zij roept de andere commissieleden op om bij hun geestverwanten in Den Haag aan de bel te trekken. Zij heeft sterk de indruk dat de bezuinigingen op de verkeerde plaatsen terecht komen.

Mevrouw HAARSMA is blij met de eensgezindheid van de commissie. Het is inderdaad van groot belang dat de Kamerfracties weten dat dit absoluut niet kan.

13. Subsidieverlening aan Stichting Drentse Taol voor een lespakket voor basisscholen

(Op verzoek van de PvdA-fractie op de agenda geplaatst.)

Mevrouw GOUDRIAAN citeert om te beginnen de Drentse schriever Anne Doornbos: "Drenthe verdwient niet als het Drents verdwient, maar wat wel verdwient is een unieke cultuur". Zij is teleurgesteld dat de provincie een subsidieaanvraag van de Stichting Drentse Taol (SDT) van € 20.000,- heeft afgewezen. Dat bedrag zou met name worden aangewend voor een kwartiertje Drents op school. Als je het schoolprogramma Krummels van de SDT leest, moet het voor elk Drents kind een feest zijn eens per week Drentse verhalen en gedichten te horen of voor te lezen.

De staten hebben er altijd op aangedrongen om het Nedersaksisch een plaats te geven in categorie 2 van de Europese minderheidstalen. Drenthe is meer dan alleen maar hunebedden en bossen, ook het Drents is een wezenlijk onderdeel van het Drentse culturele erfgoed dat je graag wilt doorgeven aan je kinderen.

Kan het college aangeven waarom het de subsidieaanvraag van de SDT heeft afgewezen?

De heer SCHAAP zegt dat de aanvraag is ingediend in het kader van het Actieprogramma cultuurbereik. De adviescommissie van dat programma heeft het project Krummels bekeken en een paar keer negatief geadviseerd over de subsidieaanvraag met als voornaamste argument dat het te veel aanbodgestuurd is. De normale gang van zaken is dat het college de adviezen van de adviescommissie volgt. Hij kan zich overigens geheel vinden in de woorden van mevrouw Goudriaan over het belang van de Drentse taal.

Mevrouw GOUDRIAAN merkt nog op dat de SDT nog steeds geen bericht heeft gehad waarom de aanvraag is afgewezen. Ook zij heeft bij navraag op het provinciehuis niet kunnen vernemen welke gronden de adviescommissie heeft gehanteerd. Omdat haar fractie de Drentse taal als cultuurerfgoed erg belangrijk vindt, zal zij daarop terugkomen in de statenvergadering.

Ook de heer BEUMERS vindt het jammer dat de subsidieaanvraag van de SDT is afgewezen. Van ongeveer 1500 tot 1800 was het Nedersaksisch immers de volkstaal. Ook al wordt er meer en meer Nederlands gesproken in Drenthe, er is niets op tegen om te trachten het Drents als cultureel erfgoed te behouden.

Mevrouw SMITH had graag wat meer informatie gehad van mevrouw Goudriaan over de achtergronden van haar verzoek. Ook zij vindt het merkwaardig dat niets bekend is over de motieven van de adviescommissie om de subsidieaanvraag af te wijzen. Wellicht dat het college hierop bij gelegenheid van de Voorjaarsnota kan terugkomen.

Ook mevrouw NIEUWENHUIZEN is benieuwd naar de argumenten van de adviescommissie. Het verkiezingsprogramma van haar partij vermeldt dat de Drentse taal moet worden opgenomen in schoolwerkplannen en als de PvdA-fractie tijdens de statenvergadering met een voorstel komt in die richting, zal haar fractie dat zeker steunen.

De heer DE JONG denkt niet dat de PvdA-fractie met zo'n voorstel zal komen, want tijdens de verkiezingscampagne heeft lijsttrekker Edelenbosch verklaard dat zij niet van plan is om extra geld uit te trekken voor de stimulering van de Drentse taal. Hij is dan ook erg verbaasd over de opstelling van mevrouw Goudriaan.

De heer SLUITER kan zich niet herinneren dat statenbreed is uitgesproken dat het Nedersaksisch moet worden opgenomen in categorie 2 van de Europese minderheidstalen. Verder wil hij graag eerst de motieven vernemen op grond waarvan de subsidieaanvraag is afgewezen voordat hij in zijn controlerende rol het college hierover gaat bevragen.

De heer FONK sluit zich aan bij de heer Sluiter. Hij vindt het agendapunt slecht onderbouwd. Als een subsidieaanvraag wordt afgewezen, kan een beroepsprocedure worden gestart. Het lijkt hem dat de staten pas daarna aan bod zijn.

Mevrouw GOUDRIAAN merkt op dat het haar erom gaat dat de Drentse taal als onderdeel van het culturele erfgoed wordt veiliggesteld. Of het agendapunt wel of niet goed onderbouwd is, is

minder belangrijk dan het feit dat er nu over wordt gesproken in de commissie.

Ook de heer ZOMER (in het Drents) vindt dat het agendapunt redelijk summier is onderbouwd. Het is echter goed dat er even over wordt gesproken. Hij heeft begrepen dat de SDT meer kans had gemaakt met haar subsidieaanvraag als zij een andere procedure had gevolgd. De vraag is dus of Drentse burgers wel altijd goed weten van welke subsidieregelingen zij gebruik kunnen maken en op welke manier zij dat moeten doen.

De heer DE JONG vraagt of de heer Zomer Drents op school heeft gehad.

De heer ZOMER antwoordt ontkennend.

De heer DE JONG constateert dat de heer Zomer prima Drents spreekt.

De heer WENDT vindt het te ver gaan dat de staten uitspreken dat er een kwartier lang Drents moet worden onderwezen op de basisscholen. Afgesproken is dat er meer vraaggestuurd zal worden gewerkt en de praktijk is dat de basisscholen hiervoor niet massaal op de stoep staan.

Mevrouw GOUDRIAAN wijst erop dat het geld wordt verstrekt aan de SDT en niet aan de basisscholen.

De heer WENDT zegt dat er in ieder geval belangstelling moet bestaan bij de Drentse basisscholen. De procedure is overigens nog niet afgelopen, dus zal er ongetwijfeld nog wel eens over worden gesproken.

De heer SCHAAP herhaalt dat de adviescommissie vooral problemen had met de vorm waarin het project was gegoten. Het is hem overigens nog niet exact duidelijk welke mening de commissie is toegedaan.

De VOORZITTER legt de commissie de volgende vragen voor: wil zij uitgebreider worden geïnformeerd over de achtergronden van de afwijzing? Wil de commissie dat er geld wordt vrijgemaakt voor het project van de SDT?

De heer SCHAAP wil, voordat de commissie antwoord geeft op deze vragen, nog benadrukken dat

het college is afgegaan op het afwijzende advies van het adviescollege. Als de staten anders besluiten, zal het college daar uiteraard goed naar luisteren.

De heer WENDT wil graag eerst meer weten over vorm en inhoud van het project alvorens een oordeel uit te spreken.

De heer ZOMER staat in beginsel positief tegenover de subsidieaanvraag van de SDT, maar benadrukt dat volgens de afgesproken regels moet worden geprocedeerd. Iedereen moet over dezelfde informatie kunnen beschikken.

De heer FONK wacht de verdere gang van zaken af.

De heer SLUITER meent niet dat de staten op ad-hocbasis opeens iets anders moeten gaan beslissen dan de adviescommissie die er al enkele malen naar heeft gekeken. De staten moeten op hoofdlijnen blijven opereren.

De heer DE JONG is het eens met de heer Sluiter.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN sluit zich aan bij de heer Zomer.

Mevrouw SMITH waarschuwt voor precedentwerking. Zij kan instemmen met de woorden van de heer Sluiter. Er is niets op tegen om op te komen voor de Drentse taal, maar dan moeten wel de geëigende procedures worden gevolgd.

Ook de heer BEUMERS vindt dat er eerst meer informatie moet worden verstrekt en dat de geldende regels moeten worden gehanteerd.

Mevrouw GOUDRIAAN zal proberen meer informatie te vergaren en hier zo nodig op terugkomen.

De VOORZITTER vraagt de heer Schaap of hij de gewenste informatie kan verschaffen.

De heer SCHAAP meent dat dat niet de verantwoordelijkheid is van het college. Als de commissie meer informatie wil, moet zij contact opnemen met de SDT en zich laten informeren over het project Krummels.

De heer BEERDA zegt dat zijn fractie al de nodige informatie had over Krummels en dat dat nu juist de aanleiding was om hierop terug te komen in deze commissievergadering. Zijn fractie wil graag weten waarom de adviescommissie negatief heeft geadviseerd.

De heer SCHAAP zegt toe de commissie te zullen informeren over de afwijzingsgronden. Het lijkt hem dat de adviescommissie voortaan standaard haar motivatie op papier moet zetten.

De VOORZITTER stelt vast dat dit punt afdoende is besproken.

14. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 12.25 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn van 12 mei 2004.

, voorzitter

, griffier

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 24 maart 2004 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 8 De heer SCHAAP zegt toe een inventarisatie te laten maken van lopende activiteiten op het gebied van het stimuleren van het ondernemerschap en te bezien of van de voorgestelde projecten enig resultaat mag worden verwacht.
- 18 De heer SCHAAP zegt toe de commissie te informeren over de gronden die de Adviescommissie Cultuurbereik heeft gehanteerd om een subsidieaanvraag van de SDT af te wijzen.